

DYREKTOR IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ W OPOLU

Opole, 26 stycznia 2026 roku

UNP: 1601-25-043208

Sprawa: Kontrola

Znak sprawy: 1601-IWW.0921.3.2025.13

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

Izba Administracji Skarbowej w Opolu

ul. płk. Witolda Pileckiego 2, 45-331 Opole

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Zakres kontroli, tj. przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą

Przedmiot kontroli: Prawidłowość i terminowość reakcji na zawiadomienia o przestępstwie

Okres objęty kontrolą: 1.01.2024 r. - 31.12.2024 r. oraz stan faktyczny w okresie wcześniejszym i późniejszym mający bezpośredni związek z badanym zagadnieniem

Jednostka kontrolowana

Drugi Urząd Skarbowy w Opolu

ul. płk. Witolda Pileckiego 2, 45-331 Opole.

Kierownik jednostki kontrolowanej

Irena Nowotny

Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego w Opolu od 1.03.2019 r.

Kontrolerzy

Grzegorz Wroński, starszy ekspert skarbowy – koordynator kontroli

Krzysztof Nowak, kontroler skarbowy

działający na podstawie upoważnień Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Opolu nr 2/2025 z 5.05.2025 r. i nr 5/2025 z 26.06.2025 r.

Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

13.05.2025 – 29.08.2025

Podstawa prawna prowadzenia kontroli

Art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224 ze zm.).

Wpisano do ewidencji kontroli

Pozycja 2/2025

Zagadnienia objęte kontrolą

1. Organizacja pracy.
2. Prawidłowość i terminowość reakcji na zawiadomienia o przestępstwie.

I. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Działania Drugiego Urzędu Skarbowego w Opolu kierowanego przez Naczelnika w badanym zakresie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Działania Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w Opolu, zostały ocenione:

- pozytywnie w zakresie organizacji pracy;
- pozytywnie z nieprawidłowościami w zakresie prawidłowości i terminowości reakcji na zawiadomienia o przestępstwie.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- nieskorzystaniu, w uzasadnionym przypadku, z możliwości procesowych wynikających z art. 307 § 1 i § 3 k.p.k. (tj. wezwania zawiadamiającego do uzupełnienia danych ze zgłoszenia lub przesłuchania go na tą okoliczność), co pozwoliłoby dochować termin z art. 307 § 1 k.p.k. lub znacząco skrócić czas wydania postanowienia w sprawie bądź nadania jej właściwego biegu;
- późnym wydaniu postanowienia o wszczęciu dochodzenia bądź odmowie wszczęcia dochodzenia, tj. po 31 do 140 dniach od wypływu zawiadomienia o przestępstwie;
- nie dość wnikliwej analizie zgłoszenia zawiadamiającego, co skutkowało nie wszczęciem w terminie dochodzenia w zakresie czynu polegającego na niezłożeniu sprawozdań rocznych za lata 2021 i 2022;
- niezawiadomieniu zgodnie z art. 305 § 4 k.p.k. zawiadamiającego o wszczęciu dochodzenia.

Skala stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości, nie ma wpływu na prawidłową realizację przez Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w Opolu zadań w badanym zakresie.

II. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja pracy.

Stan prawny

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika w Drugim Urzędzie Skarbowym w Opolu (dalej Urząd) nie zostały wprowadzone żadne procedury i zasady wewnętrzne dotyczące reakcji na zawiadomienia o przestępstwie.

Za realizację czynności w zakresie załatwiania spraw zawiadomień o przestępstwie odpowiedzialny jest Dział Spraw Karnych Skarbowych (dalej: komórka SKK), który funkcjonuje w ramach Pionu Kontroli i Orzecznictwa - II (SZNKP-II), podległego bezpośrednio Naczelnikowi Drugiego Urzędu Skarbowego w Opolu (dalej Naczelnik). W kontrolowanym okresie komórką SKK kierowała Pani Ewelina Wieszala. Na podstawie ustnych wyjaśnień kierownika ustalono, że w komórce SKK zatrudnionych jest łącznie

z kierownikiem 15 osób:

- kierownik i 7 pracowników pracuje w siedzibie Drugiego Urzędu Skarbowego w Opolu,
- 2 pracowników w siedzibie Urzędu Skarbowego w Nysie,
- 5 osób w siedzibie Urzędu Skarbowego w Kluczborku, Oleśnie, Brzegu, Namysłowie i Prudniku (w każdym, z tych Urzędów po jednej osobie).

Akta spraw, w formie papierowej, przekazywane są do pracowników świadczących pracę poza siedzibą Drugiego Urzędu Skarbowego w Opolu:

- 2-3 razy w tygodniu – do Urzędu Skarbowego w Nysie;
- 1 raz w tygodniu – do pozostałych 5 opisanych Urzędów.

Niezależnie od powyższego część dokumentów, zgodnie z zasadami obsługi Systemu Zarządzania Dokumentami (dalej: SZD) jest odwzorowana (pisma przychodzące/akta) lub tworzona i przetwarzana w SZD (pisma wewnętrzne i zewnętrzne tworzone przez pracowników) zgodnie z obowiązującą ścieżką służbową i posiadanymi uprawnieniami.

W istotnych sprawach organizacyjnych kierownik kontaktuje się z pracownikami mailowo, telefonicznie lub z wykorzystaniem MS Teams. Raz w kwartale organizowane są spotkania wszystkich pracowników w siedzibie Drugiego Urzędu Skarbowego w Opolu.

Ustalenia

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie organizacji pracy nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

Ocena

Działania Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w Opolu w zakresie organizacji pracy należy ocenić pozytywnie.

2. Prawidłowość i terminowość reakcji na zawiadomienia o przestępstwie.

Stan prawny

1. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Postępowania Karnego (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 37 ze zm.) – dalej k.p.k.
2. Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks Karny Skarbowy (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 633 ze zm.) – dalej k.k.s.
3. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 111 ze zm.) – dalej o.p.

Opis stanu faktycznego

Z przedstawionych w toku kontroli wyjaśnień Naczelnika z 23.05.2025 r. wynika, że w Urzędzie proces załatwiania spraw zawiadomienia o przestępstwie przebiega w następujący sposób:

Zawiadomienia o przestępstwie wpływają do Urzędu pocztą, elektronicznie lub są składane osobiście w kancelarii. Po wpływie zawiadomienia Dział Wsparcia i Obsługi Bezpośredniej

wprowadza dokumenty do SZD i przekazuje do Kierownika komórki SKK, który dekretuje i przydziela sprawę pracownikom (referentom sprawy), odpowiedzialnym za nadanie im dalszego biegu.

Pracownik, który otrzymuje do realizacji zawiadomienie o przestępstwie w pierwszej kolejności ustala właściwość miejscową i rzeczową do dalszego prowadzenia sprawy. W przypadku, gdy finansowy organ postępowania przygotowawczego (dalej organ) uzna się za niewłaściwy do rozpoznania danej sprawy, bez zbędnej zwłoki, przekazuje ją do organu właściwego zawiadamiając o tym fakcie zawiadamiającego.

W terminie 14 dni od wpływu zawiadomienia pracownik zobowiązany jest zaewidencjonować wpływ zawiadomienia o przestępstwie do Ewidencji Spraw Karnych Skarbowych 2 (dalej ESKS 2) do właściwego rejestru - Rejestr Materiałów Własnych (dalej RMW).

Naczelnik w wyjaśnieniach wskazał, że:” tryb postępowania z zawiadomieniem zewnętrznym o przestępstwie określony jest w przepisach art. 307 k.p.k. w zw. z art. 325a § 2 k.p.k. i w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.”

Stwierdził, że zgodnie z tymi przepisami organ w ciągu 30 dni od wpływu zawiadomienia wydaje postanowienie o wszczęciu lub odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego.

Nadto Naczelnik wskazał, że termin, o którym mowa w art. 307 k.p.k. zaliczany jest do grupy terminów instrukcyjnych. Z uwagi na skomplikowany charakter sprawy lub gdy wystąpi konieczność weryfikacji ujawnionych nieprawidłowości podatkowych (w trybie przeprowadzenia przez właściwy urząd czynności sprawdzających lub kontrolnych) termin ten może być przedłużony. W takiej sytuacji referent sprawy informuje zawiadamiającego o przedłużeniu prowadzonych czynności sprawdzających w sprawie.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-047052)

Przepisy k.p.k. nie przewidują instytucji przedłużenia terminu z art. 307 § 1 k.p.k. Może wystąpić, w wyjątkowych sytuacjach, przeszkoda, która uniemożliwia w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, wydania stosownego postanowienia lub nadania sprawie zawiadomienia właściwego biegu. W tej sytuacji organ może poinformować o niewydaniu w terminie postanowienia i wskazać na przyczyny takiej sytuacji, aby uniknąć zażalenia, o którym mowa w art. 306 § 3 k.p.k. Nie powinien natomiast wskazywać, że „przedłuża” prowadzone czynności sprawdzających.

Organ w oparciu o złożone zawiadomienie wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia lub też jeśli dotychczas ujawniony materiał dowodowy w sprawie jest wystarczający wszczyna postępowanie przygotowawcze.

Pracownik dokonuje systemowego przekształcenia sprawy RMW do właściwego rejestru:

- Rejestru Karnego Skarbowego – zwany dalej: RKS, (dotyczy to spraw o przestępstwa jak

i wykroczenia skarbowe);

- Rejestru Spraw o Przestępstwa – zwany dalej: RSP (dotyczy to spraw o przestępstwa pospolite).

1) Odmowa wszczęcia postępowania przygotowawczego

Postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego organ przekazuje do Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Opolu lub prokuratora. Po zatwierdzeniu postanowienia organ zawiadamia zawiadamiającego. W przypadku przestępstw pospolitych obowiązek zawiadomienia o sporządzeniu postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia ciąży na prokuratorze.

Informację o sporządzeniu postanowienia o odmowie jak i jego zatwierdzeniu pracownik odnotowuje w ESKS 2.

2) Wszczęcie i zakończenie postępowania przygotowawczego

Organ uznając za zasadne wszczęcie postępowania przygotowawczego wydaje w tym zakresie odpowiednie postanowienie i zawiadamia o tym osobę/podmiot, która/y złożył/a zawiadomienie o przestępstwie.

Prowadzone postępowanie przygotowawcze może zostać zakończone przez:

- wydanie postanowienia o umorzenie postępowania - w przypadku spraw o przestępstwa lub wykroczenia skarbowe organem właściwym do jego zatwierdzenia jest Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Opolu lub prokurator. W przypadku spraw nadzorowanych przez prokuratora obowiązek zawiadomienia spoczywa na prokuratorze, w pozostałych sprawach zawiadamia zawiadamiającego organ.
- sporządzenie wniosku o warunkowe umorzenie prowadzonego postępowania – w przypadku przestępstw skarbowych organ bezpośrednio wnosi go do właściwego Sądu do rozpoznania sprawy i informuje to tym zawiadamiającego. Natomiast w przypadku przestępstw pospolitych wniosek w tym zakresie sporządza samodzielnie prokurator, bądź też zatwierdza sporządzony przez organ wniosek i bezpośrednio wnosi do właściwego Sądu do rozpoznania sprawy. W tym przypadku to prokurator informuje zawiadamiającego o zakończeniu postępowania.
- sporządzenie wniosku o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności - w przypadku przestępstw lub wykroczeń skarbowych organ bezpośrednio wnosi go do właściwego Sądu do rozpoznania sprawy.
- akt oskarżenia - w przypadku przestępstw lub wykroczeń skarbowych organ bezpośrednio wnosi do właściwego Sądu do rozpoznania sprawy i informuje o tym zawiadamiającego. W przypadku przestępstw pospolitych w sprawach, w których nadzór objął prokurator, to do jego kompetencji należy sporządzenie lub zatwierdzenie sporządzonego przez organ aktu oskarżenia. W tym przypadku to prokurator informuje zawiadamiającego o

zakończeniu postępowania.

Informację o sporządzeniu postanowienia, wniosków oraz aktu oskarżenia pracownik odnotowuje w ESKS 2.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-047052)

Nadto Naczelnik w piśmie z 5.08.2025 r. wskazał proces załatwiania przekazywanych przez naczelników urzędów skarbowych - wniosków o wszczęcie postępowania przygotowawczego o przestępstwa, przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe. Wnioski o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia czynu zabronionego są obsługiwane w SZD oraz ESKS2 tak samo jak zawiadomienia o przestępstwie składane przez osobę lub instytucję państwową, samorządową lub społeczną.

Naczelnik wskazał, że w kodeksie karnym skarbowym nie przyjęto jak w kodeksie postępowania karnego analogicznych rozwiązań w zakresie terminów na prowadzenie postępowania sprawdzającego po wpływie zawiadomienia, o którym mowa w treści art. 307 § 1 k.p.k. Mając powyższe na uwadze na gruncie kodeksu karnego skarbowego terminy do merytorycznego podejmowania spraw ze złożonych wniosków, a nie zawiadomień o ukaranie nie zostały przez ustawodawcę określone czasookresowo.

Organ na podstawie złożonego wniosku może:

- 1) zastosować w oparciu o treść art. 136 k.k.s. tryb mandatowy i wezwać jego sprawcę celem ukarania mandatem karnym,
- 2) wszcząć postępowanie przygotowawcze o przestępstwo lub wykroczenie skarbowe,
- 3) na podstawie art. 17 § 1 pkt 1-11 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. nie wszcząć postępowania i na tę okoliczność sporządza adnotację urzędową zatwierdzaną przez Naczelnika.

W następnej kolejności w sprawach dotyczących podejrzenia popełnienia przestępstwa lub wykroczenia skarbowego związanego z niewykonaniem zobowiązania podatkowego w oparciu o art. 70 § 6 pkt 1 o.p. oraz in fine art. 133 § 3 k.k.s. organ o wszczęciu oraz o zakończeniu postępowania zawiadamia właściwego naczelnika urzędu skarbowego.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-069899)

Sprawy poddane kontroli

Ustalono, że w 2024 r. do Urzędu łącznie wpłynęło 128 zawiadomień o przestępstwie złożonych przez osobę lub instytucję państwową, samorządową lub społeczną, z czego:

- 112 dotyczyło przestępstw pospolitych,
- 16 dotyczyło przestępstw skarbowych.

Na podstawie przedłożonego przez Naczelnika zestawienia - do kontroli wytypowano metodą losową statystyczną 26 zawiadomień o przestępstwie (tj. 20 % wszystkich zawiadomień).

Ustalono, że na 26 spraw w:

- I. 11 sprawach - wszczęto postępowania przygotowawcze (RSP (...), RSP (...), RKS (...), RSP (...), RKS (...), RKS (...), RKS (...), RKS (...), RKS (...), RSP (...), RSP (...));
- II. 1 sprawie - na dzień kontroli nadal prowadzono czynności sprawdzające na podstawie art. 307 § 1 k.p.k. (RMW (...));
- III. 10 sprawach – wydano postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego (RKS (...), RSP (...), RKS (...), RKS (...), RKS (...), RSP (...), RKS (...), RKS (...), RKS (...), RSP (...));
- IV. 4 sprawach - zawiadomienia przekazano zgodnie z właściwością do innego organu (RMW (...), RMW (...), RMW (...), RMW (...)).

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-081458, 1601-25-082054)

Badaniu poddano prawidłowość i terminowość reakcji na zawiadomienie.

I. Wszczęcie postępowań przygotowawczych

W badanych 11 sprawach wszczęcie postępowania przygotowawczego nastąpiło w terminie od 1 do 140 dni od dnia wpływu zawiadomienia o przestępstwie, w tym w:

- 5 spraw od 1 do 28 dni,
- 6 sprawach od 31 do 140 dni.

Szczegółowe informacje zostały przedstawione w Tabeli 1.

Tabela 1

Lp	Sygnatura	Ile dni od wpływu do wszczęcia	Uwagi
1	RSP (...)	39	Prowadzono czynności sprawdzające – art. 307 k.p.k.
2	RSP (...)	31	Prowadzono czynności sprawdzające – art. 307 k.p.k.
3	RKS (...)	140	
4	RSP (...)	39	Prowadzono czynności sprawdzające – art. 307 k.p.k.
5	RKS (...)	14	
6	RKS (...)	21	
7	RKS (...)	28	Prowadzono czynności sprawdzające – art. 307 k.p.k.
8	RKS (...)	31	Prowadzono czynności sprawdzające – art. 307 k.p.k.

			Termin przypadał na dzień wolny od pracy (termin: 12.05.2024 r., wydano 13.05.2024 r.)
9	RKS (...)	23	
10	RSP (...)	31	Prowadzono czynności sprawdzające – art. 307 k.p.k. Termin przypadał na dzień wolny od pracy (termin: 27.10.2024 r., wydano 28.10.2024 r.)
11	RSP (...)	1	

Poz. 1 - RSP (...)

11.01.2024 r. do Naczelnika wpłynęło z Sądu Rejonowego w (...), Wydział VII KRS (za pośrednictwem Prokuratury Rejonowej w (...)) zawiadomienie z 7.11.2024 r. o popełnieniu przestępstwa polegającego na niesporządzeniu sprawozdania finansowego oraz niezłożeniu rocznego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności jednostki we właściwym Rejestrze Sądowym.

Naczelnik wyjaśnił, że prowadził czynności sprawdzające na podstawie art. 307 § 1 k.p.k. (dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-100472, 1601-25-105653)

19.02.2024 r. Naczelnik wydał postanowienie o wszczęciu dochodzenia – 39 dni od dnia wpływu zawiadomienia, co jest niezgodne z art. 307 § 1 k.p.k. Również 19.02.2024 r.

Naczelnik zawiadomił o wszczęciu postępowania przygotowawczego Prokuraturę Rejonową w (...) oraz zawiadamiającego.

Na opisaną okoliczność Naczelnik złożył 5.09.2025 r. wyjaśnienia. Wskazał, że: „Podstawą wszczęcia postępowania było zawiadomienie zarejestrowane pod numerem RMW (...).

Sprawa pierwotnie została zadekretowana na pracownika (jak następnie ustalono) obciążonego w lutym 2024r. szeregiem nieplanowanych oraz terminowych czynności do wykonania. 19.02.2024 r. kierownik działu podjął decyzję o zmianie prowadzącego i natychmiast w dniu 19.02.2024 r. wydano postanowienie o wszczęciu dochodzenia. Zawiadamiający nie złożył zażalenia.”

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-077951)

Wyjaśnienia nie zmieniły ustaleń.

Poz. 2 - RSP (...)

29.01.2024 r. do Naczelnika wpłynęło z Prokuratury Rejonowej w (...) (za pośrednictwem

Urzędu Skarbowego w Strzelcach Opolskich) zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa z 18.01.2024 r. Zawiadomienie dotyczyło przestępstwa polegającego na dopuszczeniu do prowadzenia ksiąg rachunkowych za rok 2021 r. wbrew przepisom ustawy, tj. podaniu w nich nierzetelnych danych.

29.02.2024 r. Naczelnik wydał postanowienie o wszczęciu dochodzenia i pismem z 5.03.2024 r. powiadomił o tym zawiadamiającego.

Naczelnik wyjaśnił, że prowadził czynności sprawdzające na podstawie art. 307 § 1 k.p.k. (dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-100472, 1601-25-105653)

Naczelnik wydał postanowienie o wszczęciu dochodzenia po 31 dniach od daty wpływu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, co jest niezgodne z art. 307 § 1 k.p.k.

Poz. 3 - RKS (...)

8.01.2024 r. do Naczelnika wpłynęło z Narodowego Banku Polskiego Oddział Okręgowy w Opolu (dalej NBP) zawiadomienie z 4.01.2024 r. o popełnieniu przestępstwa polegającego na nie przekazaniu przez Spółkę sprawozdań do NBP.

14.02.2024 r. Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Opolu w toku zatwierdzania postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia z wniosku z 8.01.2024 r. (RKS (...)) w zakresie sprawozdań kwartalnych za I, II, III i IV kwartał 2022 r. oraz I, II i III kwartał 2023 r. - stwierdził, że to zawiadomienie dotyczyło również niezłożenia przez Spółkę sprawozdań rocznych za 2021 i 2022, i w tym zakresie organ nie wydał decyzji procesowej o wszczęciu bądź odmowie wszczęcia dochodzenia.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Opolu wskazał zatem, że wyjaśnienie przyczyn niezłożenia wymaganych sprawozdań, jak również osób odpowiedzialnych wymaga wszczęcia i przeprowadzenia dochodzenia.

5.03.2024 r. Naczelnik poinformował NBP, że w zakresie czynu nieobjętego postanowieniem o odmowie wszczęcia, zostanie wszczęte postępowanie karne skarbowe. Następnie 27.05.2024 r. zostało wydane postanowienie o wszczęciu dochodzenia.

Z akt sprawy wynika, że Naczelnik:

- 140 dni po wpływie zawiadomienia wydał postanowienie o wszczęciu dochodzenia, co jest niezgodne z art. 305 § 1 k.p.k.

Z akt i wyjaśnień Naczelnika – pismo z 5.09.2025 r. (UNP: 1601-25-077951) – wynika, że przyczyną nieterminowego wydania postanowienia było nie dość wnikliwe przeanalizowanie zgłoszenia i niewydanie rozstrzygnięcia w zakresie czynu polegającego na niezłożeniu sprawozdań rocznych za lata 2021 i 2022.

- nie zawiadomił NBP o wszczęciu 27.05.2024 r. dochodzenia, czym naruszył art. 305 § 4 k.p.k.

Naczelnik złożył 5.09.2025 r. wyjaśnienia, w których wskazał: „Pismem z 1.03.2024r.

zawiadomiono zawiadamiającego o odmowie wszczęcia dochodzenia w zakresie jednego z czynów objętego zawiadomieniem zarejestrowanym pod numerem RMW (...) (RKS (...)) wraz z przekazaniem odpisu postanowienia o odmowie wszczęcia. Następnie, pismem z 5.03.2025r. tutejszy organ poinformował Narodowy Bank Polski, że w zakresie czynu nieobjętego postanowieniem o odmowie wszczęcia zostanie wszczęte postępowanie karne skarbowe.”

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-077951)

Wyjaśnienia nie zmieniają ustaleń.

Poz. 4 - RSP (...)

16.02.2024 r. do Naczelnika wpłynęło z Sądu Rejonowego w (...), Wydział VIII KRS (za pośrednictwem Prokuratury Rejonowej w (...)) zawiadomienie z 1.02.2024 r. o popełnieniu przestępstwa polegającego na niesporządzeniu przez Spółkę sprawozdania finansowego oraz niezłożeniu rocznego sprawozdania finansowego we właściwym Rejestrze Sądowym. 26.03.2024 r. Naczelnik wydał postanowienie o wszczęciu dochodzenia w ciągu 39 dni, co jest niezgodne z art. 307 § 1 k.p.k.

Naczelnik w piśmie z 5.09.2025 r. wyjaśnił, że: „zawiadomienie wpłynęło do (...) organu 16.02.2024 r. Postanowieniem z dnia 26.03.2024r. (...) organ wszczął postępowanie przygotowawcze. Referent sprawy wbrew zapisowi z art. 307 k.p.k. wszczął postępowanie przygotowawcze z uchybieniem terminu instrukcyjnego. Powodem przedmiotowego uchybienia był błąd polegający na niepoprawnej adnotacji wykonanej przez referenta sprawy, który przyjął błędną datę wpływu tj. 26 luty 2024 r. zamiast 16 luty 2024r.”

Wyjaśnienia nie zmieniają ustaleń.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-077951)

Stwierdzono również, że w sprawie nie zawiadomiono zawiadamiającego o wszczęciu dochodzenia, czym naruszono przepis art. 305 § 4 k.p.k.

Poz. 8 - RKS (...)

12.04.2024 r. do Naczelnika wpłynęło od osoby fizycznej zawiadomienie z 6.04.2024 r. o popełnieniu przestępstwa polegającego na ukrywaniu dochodów.

Naczelnik wyjaśnił, że prowadził czynności sprawdzające na podstawie art. 307 § 1 k.p.k.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-100472, 1601-25-105653)

13.05.2024 r. Naczelnik wydał postanowienie o wszczęciu dochodzenia. 12.07.2024 r.

Naczelnik zawiadomił o wszczęciu postępowania przygotowawczego zawiadamiającego, tj. po 60 dniach po wydaniu postanowienia o wszczęciu dochodzenia.

Na okoliczność późnego przesłania informacji Naczelnik złożył 5.09.2025 r. wyjaśnienia: „W sprawie RKS 249/2024/1610 zawiadomienie o wszczęciu dochodzenia dla zawiadamiającego zostało wydane 60 dni po dniu wydania postanowienia o wszczęciu

dochodzenia. Zawiadomienie zostało wydane z uchybieniem terminu. Zawiadamiający nie złożył zażalenia.”

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-077951)

Wyjaśnienia nie zmieniły ustaleń.

Poz. 9 - RKS (...)

19.06.2024 r. do Naczelnika wpłynęło zawiadomienie z NBP w Opolu z 18.06.2024 r. dotyczące nieterminowego przekazania sprawozdań.

12.07.2024 r. zostało wydane postanowienie o wszczęciu dochodzenia. 14.08.2024 r.

Naczelnik zawiadomił o wszczęciu postępowania karnego skarbowego i o tym, że sprawca złożył wniosek o udzielenie zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności.

Naczelnik późno przesłał informację o wszczęciu dochodzenia dla zawiadamiającego - 33 dni po dniu wydania postanowienia o wszczęciu dochodzenia.

Naczelnik złożył wyjaśnienia 5.09.2025 r.: „W sprawie RKS (...) zawiadomienie o wszczęciu dochodzenia dla zawiadamiającego zostało wydane 33 dni po dniu wydania postanowienia o wszczęciu dochodzenia. W sprawie nie doszło do uchybienia terminu. Zgodnie z art. 305 § 4 k.p.k. o wszczęciu (...) zawiadamia się osobę lub instytucję państwową, samorządową lub społeczną, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie. Zgodnie z art. 306 § 3 k.p.k. - jeżeli strona zawiadamiająca w terminie 6 tygodni nie otrzyma powiadomienia o wszczęciu dochodzenia/odmowie może złożyć zażalenie.”

Wyjaśnienia nie zmieniły ustaleń.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-077951)

II. Sprawa w toku

W kwestii sprawy RMW (...) ustalono, że 12.12.2024 r. do Naczelnika za pośrednictwem Urzędu Skarbowego w Kędzierzynie-Koźlu wpłynęło od osoby fizycznej zawiadomienie z 9.12.2024 r. o możliwości popełnienia przestępstwa polegającego na uchylaniu się od opodatkowania.

8.01.2025 r. Naczelnik poinformował zawiadamiającego, że zgromadzony materiał nie pozwala podjąć decyzji w sprawie dalszego przebiegu postępowania i prowadzone są czynności sprawdzające w trybie art. 307 k.p.k. w związku z art. 113 § 1 k.k.s. zmierzające do ustalenia, czy zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa, zgodnie z treścią art. 303 k.p.k. Naczelnik wskazał, że o terminie odmowy lub wszczęcia postępowania przygotowawczego zostanie zawiadamiający powiadomiony odrębnym pismem.

Ujęcie takiego zapisu w piśmie jest uchybieniem. Zgodnie z art. 305 § 4 k.p.k. zawiadamia się o wszczęciu, odmowie wszczęcia albo o umorzeniu śledztwa osobę, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie, oraz ujawnionego pokrzywdzonego, a o umorzeniu także podejrzanego – z pouczeniem o przysługujących im uprawnieniach. Przepisy k.p.k. nie

przewidują rozwiązania informowania zawiadamiającego o terminie odmowy lub wszczęcia postępowania przygotowawczego.

W sprawie Naczelnik:

- 5 razy (23.12.2024 r., 14.02.2025 r., 3.04.2025 r., 29.05.2025 r. i 29.08.2025 r.) zwracał się do Sądu Rejonowego w (...) (dalej: Sąd) z wnioskiem na podstawie art. 15 § 2 k.p.k. w związku z art. 113 k.k.s. o wyrażenie zgody na udostępnienie akt sprawy celem zapoznania się wraz z możliwością wykonania fotokopii akt, w celu uzupełnienia zgromadzonego dotychczas materiału w sprawie. W odpowiedzi na 4 pierwsze pisma Sąd wskazał, że akta znajdują się u biegłego. Po ostatnim piśmie ustalono datę wglądu do akt na 12.09.2025 r.;
- 9.01.2025 r. zwrócił się do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Kędzierzynie-Koźlu z prośbą o udzielenie informacji. 17.01.2025 r. Naczelnik otrzymał odpowiedź.

Z uwagi na niewydanie postanowienia o wszczęciu bądź odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego od 12.12.2024 r. do dnia kontroli Naczelnik złożył wyjaśnienia. W piśmie z 5.09.2025 r. wskazał, że działając na podstawie art. 307 k.p.k. podjął czynności mające na celu ustalenia miejsca, daty popełnienia czynu, dokładnej kwoty korzyści majątkowej w oparciu, o którą należy wyliczyć narażenie na uszczuplenie należności publicznoprawnej oraz ustalenia w jakim podatku doszło do narażenia na uszczuplenie, co umożliwiłoby wydanie postanowienia o wszczęciu dochodzenia/odmowie wszczęcia. Okoliczności czynu nie ustalono w terminie 30 dni od dnia wpływu zawiadomienia - wystąpiła zatem przeszkoda umożliwiająca skuteczne podjęcie sprawy.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-077951)

Wyjaśnienia nie zmieniają ustaleń kontroli.

Z akt sprawy wynika, że Naczelnik nie skorzystał z istotnego uprawnienia wynikającego z art. 307 § 1 i § 3 k.p.k., tj. zażądania uzupełnienia przez zawiadamiającego w wyznaczonym terminie danych zawartych w zawiadomieniu bądź przesłuchania go na tę okoliczność w charakterze świadka. Takie działanie mogło mieć wpływ na sprawne usunięcie wskazanych przez Naczelnika przeszkód, które Jego zdaniem uniemożliwiły wydanie w terminie 30 dni postanowienia o wszczęciu bądź odmowie postępowania przygotowawczego lub nadanie sprawie zawiadomienia stosownego biegu.

Pismem z 13.11.2025 r. Naczelnik poinformował, że 21.10.2025 r. wydał postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia, które 3.11.2025 r. zostało zatwierdzone przez Prokuratora. Wskazał, że podtrzymuje swoje stanowisko w sprawie i wskazuje, że dopiero po przeglądzie akt sprawy zasadnym było wydanie rozstrzygnięcia. Do pisma dołączył skan postanowienia z 21.10.2025 r. o odmowie wszczęcia postępowania.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-100583)

Przesłane wyjaśnienia i skan postanowienia nie zmieniają ustaleń.

II. Odmowa wszczęcia postępowania przygotowawczego

Stwierdzono, że na 10 badanych spraw w 9 organ wydał postanowienie o odmowie wszczęcia. W 1 sprawie postanowienie wydał prokurator.

Naczelnik wydał postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia w terminie od 10 do 121 dni od dnia wpływu zawiadomienia o przestępstwie:

- w 7 sprawach w terminie od 10 do 32 dni,
- w 2 sprawach w terminie 109 i 112 dni.

Ustalono, że:

1. RSP (...)

6.03.2024 r. do organu wpłynęło przekazane przez Prokuraturę Rejonową w (...) zawiadomienie o przestępstwie z 15.02.2024 r., złożone przez Sąd Rejonowy w (...). Zawiadomienie dotyczyło nie złożenia przez Spółkę sprawozdania finansowego za rok 2021. 19.03.2024 r. Naczelnik przesłał do Prokuratury Rejonowej w (...) projekt postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia. 20.03.2024 r. Prokurator Rejonowy w (...) wydał postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia z powodu braku znamion czynu zabronionego.

2. RKS (...)

4.01.2024 r. do organu wpłynęło zawiadomienie o przestępstwie z 29.12.2023 r. złożone przez NBP. Zawiadomienie dotyczyło nieterminowego złożenia przez Spółkę sprawozdań finansowych za I, II, III, IV kwartał 2022 r. oraz I, II, III kwartał 2023 r. 15.01.2024 r. Naczelnik wydał postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia. Sprawca nie podlegał karze z powodu skutecznego złożenia tzw. czynnego żalu. Postanowienie wydano po 11 dniach od otrzymania zawiadomienia.

3. RKS (...)

8.01.2024 r. do organu wpłynęło zawiadomienie o przestępstwie z 4.01.2024 r., złożone przez NBP. Zawiadomienie dotyczyło nieterminowego złożenia przez Spółkę sprawozdań finansowych kwartalnych za I, II, III, IV kwartał 2022 r. oraz I, II, III kwartał 2023 r., oraz rocznych za rok 2021 i 2022. 24.01.2024 r. Naczelnik wydał postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia. Sprawca nie podlegał karze z powodu skutecznego złożenia tzw. czynnego żalu. Postanowienie wydano po 16 dniach od otrzymania zawiadomienia.

4. RKS (...)

13.03.2024 r. do organu wpłynęło przekazane przez Prokuraturę Rejonową w (...) zawiadomienie o przestępstwie z 20.02.2024 r., złożone przez osobę fizyczną. Zawiadomienie dotyczyło uchylania się osoby fizycznej od opodatkowania poprzez

nieujawnienie przedmiotu lub podstawy opodatkowania w latach 2020-2023.

20.03.2024 r. powiadomił zawiadamiającego o przedłużeniu czynności sprawdzających.

Jednocześnie pismem tym wezwano osobę, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie, na przesłuchanie 15.04.2024 r. w charakterze świadka.

(dowód: akta kontroli UNP: 1610-24-036640)

W toku załatwiania sprawy Naczelnik wykonał następujące czynności sprawdzające:

- 21.03.2024 r. zwrócił się do Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Opolu o przeprowadzenie czynności sprawdzających wobec osoby podejrzanej o uchylanie się od opodatkowania.
- 15.04.2024 r. przeprowadził przesłuchanie świadka, które nie doprowadziło do uzupełnienia danych zawartych w zawiadomieniu o przestępstwie. Osoba przesłuchana poinformowała o dwóch sprawach sądowych, w których mogą znajdować się informacje istotne dla postępowania przygotowawczego.
- ustalił na podstawie informacji i dokumentów przesłanych 23.04.2024 r. przez Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Opolu, że majątek posiadany przez podejrzanego nie przekracza znacznie jego dochodów.
- uzyskał zgodę Sądu na przegląd akt dwóch postępowań sądowych w wyniku czego ustalił, że podejrzany nie dysponował dodatkowym dochodem bądź nie otrzymywał należności, które nie zostały opodatkowane.

3.07.2024 r. Naczelnik wydał postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia, z powodu braku danych potwierdzających popełnienie przestępstwa. Postanowienie wydano po 112 dniach od otrzymania zawiadomienia o przestępstwie, co jest niezgodne z art. 307 § 1 k.p.k.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-068407)

5. RKS (...)

19.04.2024 r. do organu wpłynęło przekazane przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Krapkowicach zawiadomienie o przestępstwie z 8.04.2024 r., złożone przez NBP.

Zawiadomienie dotyczyło nieterminowego złożenia przez Spółkę sprawozdania finansowego za I, II, III, IV kwartał 2023 r. oraz sprawozdania rocznego za 2022 r.

29.04.2024 r. Naczelnik wydał postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Sprawca nie podlegał karze z powodu skutecznego złożenia tzw. czynnego żalu.

Postanowienie wydano po 10 dniach od otrzymania zawiadomienia.

6. RSP (...)

23.05.2024 r. do organu wpłynęło przekazane przez Prokuraturę Rejonową w (...),

zawiadomienie o przestępstwie z 7.05.2024 r. złożone przez Sąd Rejonowy w (...).

Zawiadomienie dotyczyło nie złożenia przez dwie, powiązane osobowo Spółki

sprawozdań finansowych za lata 2021-2022.

W wyniku dokonanych czynności sprawdzających organ ustalił że:

- spółki nie znajdują się na liście ostrzeżeń publicznych KNF oraz nie są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych,
- nie prowadziły rzeczywistej działalności gospodarczej w latach 2021-2022, nie posiadają żadnych aktywów trwałych jak i obrotowych. Jedynym składnikiem majątkowym Spółek jest kapitał zakładowy.

24.06.2024 r. Naczelnik wydał postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia, z powodu braku znamion czynu zabronionego. Postanowienie wydano po 32 dniach od otrzymania zawiadomienia. Zgodnie art. 123 § 3 k.p.k. jeżeli koniec terminu przypada na dzień uznany przez ustawę za dzień wolny od pracy lub na sobotę, czynność można wykonać następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą. W związku z tym, Naczelnik wydał postanowienie z zachowaniem regulacji art. 305 § 1 k.p.k. oraz 30 dniowego terminu określonego w art. 307 § 1 k.p.k.

7. RKS (...)

12.09.2024 r. do organu wpłynęło zawiadomienie o przestępstwie z 10.09.2024 r., złożone przez NBP. Zawiadomienie dotyczyło nie złożenia w terminie przez Spółkę sprawozdań finansowych za IV kwartał 2022 r. oraz I, II, III, IV kwartał 2023 r. oraz I i II kwartał 2024 r.

W toku załatwiania sprawy Naczelnik wykonał następujące czynności sprawdzające:

- ustalił, że pełnomocnik sprawcy czynu zabronionego złożył zawiadomieniem z 6.08.2024 r. tzw. czynny żal.
- 26.09.2024 r. ustalił z zawiadamiającym, że Spółka nie złożyła sprawozdań za okresy od I kwartał 2022 r. do II kwartału 2024 r. oraz sprawozdań rocznych za lata 2022-2023.

3.10.2024 r. Naczelnik wydał postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia. Postanowienie wydano po 21 dniach od otrzymania zawiadomienia – zgodnie z art. 307 § 1 k.p.k. Sprawca nie podlegał karze z powodu skutecznego złożenia tzw. czynnego żalu.

8. RKS (...)

22.11.2024 r. do organu wpłynęło zawiadomienie o przestępstwie z 19.11.2024 r., złożone przez NBP. Zawiadomienie dotyczyło nie złożenia w terminie przez Spółkę sprawozdań finansowych za I, II, III, IV kwartał 2023 r. oraz I i II kwartał 2024 r.

W toku załatwiania sprawy Naczelnik wykonał następujące czynności sprawdzające:

- ustalił, że pełnomocnik sprawcy czynu zabronionego, złożył zawiadomieniem z 9.10.2024 r. tzw. czynny żal;
- 26.11.2024 r., w związku z rozbieżnościami co do treści czynnego żalu, ustalił z

pełnomocnikiem Spółki, prawidłowe okresy wymienione w piśmie z 9.10.2024 r. 18.12.2024 r. Naczelnik wydał postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia. Postanowienie wydano po 26 dniach od otrzymania zawiadomienia – zgodnie z art. 307 § 1 k.p.k. Sprawca nie podlegał karze z powodu skutecznego złożenia tzw. czynnego żalu.

9. RKS (...)

17.12.2024 r. do organu wpłynęło zawiadomienie o przestępstwie z 13.12.2024 r., złożone przez NBP. Zawiadomienie dotyczyło nie złożenia w terminie przez Spółkę sprawozdania finansowego za III kwartał 2023 r. oraz sprawozdania rocznego za 2023 r. do którego nie złożono formularza PZ-IB.

W toku załatwiania sprawy Naczelnik wykonał następujące czynności sprawdzające:

- ustalił, że pełnomocnik sprawcy czynu zabronionego, złożył zawiadomieniem z 18.11.2024 r. tzw. czynny żal dotyczący sprawozdania finansowego za III kwartał 2023 r.
- ustalił, że pełnomocnik sprawcy czynu zabronionego, złożył zawiadomieniem z 21.11.2024 r. tzw. czynny żal dotyczący sprawozdania PZ-IB za rok 2023.

14.01.2025 r. Naczelnik wydał postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia. Postanowienie wydano po 28 dniach od otrzymania zawiadomienia – zgodnie z art. 307 § 1 k.p.k. Sprawca nie podlegał karze z powodu skutecznego złożenia tzw. czynnego żalu.

10. RSP (...)

5.12.2025 r do organu wpłynęło przekazane przez Prokuraturę Rejonową w (...) zawiadomieniem o przestępstwie z 11.10.2024 r., złożone przez Sąd Rejonowy w (...). Zawiadomienie dotyczyło nie złożenia przez Spółkę sprawozdań finansowych za rok 2021 i 2022.

10.01.2025 r. Naczelnik poinformował Sąd Rejonowy w (...), że nie zostanie dotrzymany 30 dniowy termin określony w art. 307 § 1 k.p.k.

W toku załatwiania sprawy organ w wyniku czynności sprawdzających ustalił, że:

- Sąd Rejonowy w (...) wszczął z urzędu postępowanie o wykreślenie Spółki na skutek rozwiązania podmiotu bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego (ustaleń dokonano 10.12.2024 r.);
- brak jest jakichkolwiek dokumentów finansowych, do których złożenia Spółka jest zobowiązana (ustaleń dokonano 30.12.2024 r.);
- decyzją z 22.07.2021 r. uchylono Spółce NIP, oraz że 11.01.2023 r. wykreślono z KRS adres Spółki.
- Spółka nie jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

- zarząd Spółki nie odbierał korespondencji pod znanymi Sądowi adresami, (na podstawie akt postępowania Sądu Rejonowego w (...) z 8.01.2025 r. w sprawie umorzenia postępowania o przymuszenie);
- postanowieniem Sądu Rejonowego w (...) z 6.02.2025 r. rozwiązano Spółkę i wykreślono Spółkę z KRS.
- Spółka nie prowadzi działalności gospodarczej - na podstawie bazy WRO-SYSTEM oraz systemu Poltax2B (ustaleń dokonano 19.03.2025 r.).

24.03.2025 r. Naczelnik wydał postanowienie o odmowie wszczęcia dochodzenia.

Postanowienie wydano po 109 dniach od otrzymania zawiadomienia, co jest niezgodne z art. 307 § 1 k.p.k. Czyn sprawcy nie zawierał znamion czynu zabronionego – Spółka nie rozpoczęła i nie prowadziła realnej działalności gospodarczej.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-068406)

W toku kontroli stwierdzono, że w każdym badanym przypadku wydane przez Naczelnika postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania zawierała wymagane prawem elementy, zgodnie z art. 94 k.p.k. czyli:

- oznaczenie organu wydającego postanowienie;
- datę wydania postanowienia;
- wskazanie sprawy oraz kwestii, której postanowienie dotyczy;
- rozstrzygnięcie z podaniem podstawy prawnej;
- uzasadnienie.

W zakresie realizacji obowiązku z art. 305 § 4 k.p.k., tj. zawiadamiania osoby lub instytucji państwowej, samorządowej lub społecznej, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie ustalono, że:

- w 7 przypadkach na 10 - Naczelnik zawiadomił osobę lub instytucję państwową, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie w terminie od 1 do 17 dni od daty zatwierdzenia postanowienia o odmowie wszczęcia postępowania przygotowawczego. Sprawy były prowadzone pod nadzorem Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Opolu (RKS (...), RKS (...), RKS (...), RKS (...), RKS (...), RKS (...), RKS (...)).
- w 3 przypadkach - za zawiadomienie podmiotu składającego zawiadomienie odpowiadał prokurator jako organ nadzorujący (RSP (...), RSP (...), RSP (...)).

II. Przekazanie zawiadomień zgodnie z właściwością do innego organu

Ustalono, że:

1. RMW (...)

- 13.03.2024 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w Krapkowicach pismem z 12.03.2024 r. nr (...) przekazał do Naczelnika zawiadomienie o przestępstwie. Kopię zawiadomienia Naczelnik Urzędu Skarbowego w Krapkowicach przekazał 27.03.2024 r. Naczelnikowi

Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu, w celu przeprowadzenia właściwych dla niego czynności.

- 27.03.2024 r. organ pismem nr (...) zwrócił się z zapytaniem do Naczelnika Urzędu Skarbowego w Krapkowicach w zakresie prowadzonych postępowań sprawdzających lub kontrolnych. Naczelnik Urzędu Skarbowego w Krapkowicach pismem z 29.03.2024 r. nr (...) udzielił odpowiedzi.
- 12.04.2024 r. – 30 dni od otrzymania zawiadomienia Naczelnik pismem nr (...) poinformował zawiadamiającego o nie wydaniu postanowienia w przedmiocie wszczęcia dochodzenia bądź odmowie wszczęcia z powodu prowadzonych czynności sprawdzających mających na celu ustalenie zakresu zaistniałego czynu.
- 6.06.2024 r. Naczelnik pismem nr (...) przekazał zawiadomienie do Naczelnika Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu. Wskazane pismo przesłano w tym samym dniu do zawiadamiającego.

Naczelnik pismem z 23.09.2025 r. złożył wyjaśnienia, w których wskazał m.in., że podjął czynności mające na celu ustalenie czy w sprawie doszło do procederu sprzedaży z pominięciem kasy rejestrującej na szeroką skalę, co w konsekwencji miało wpływ na ustalenie właściwości organu. Z uwagi na zawity charakter sprawy wystąpiła konieczność podjęcia nieszablonowych i pogłębionych działań zarówno przez Naczelnika jak i Naczelnika Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu, co w konsekwencji przełożyło się na przekazanie sprawy zgodnie z właściwością 85 dni od wpływu zawiadomienia.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-082878)

2. RMW (...)

- 12.07.2024 r. Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego w Szczecinie pismem z 8.07.2024 r. nr (...) przekazał do Naczelnika zawiadomienie o przestępstwie.
- 19.07.2024 r. Naczelnik pismem nr (...) zwrócił zawiadomienie do Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w Szczecinie. Naczelnik ustalił, że nie jest organem właściwym do prowadzenia postępowania przygotowawczego.

Naczelnik złożył 19.08.2025 r. wyjaśnienia, w których wskazał, że z uwagi na ustalenie, że Naczelnik Drugiego Urzędu Skarbowego w Szczecinie nie powiadomił zawiadamiającego o przekazaniu zawiadomienia, uznał za bezprzedmiotowe poinformowanie zawiadamiającego o fakcie zwrotu sprawy do organu, w którym złożył zawiadomienie.

(dowód: akta kontroli UNP: 1601-25-073246)

3. RMW (...)

- 16.07.2024 r. do Naczelnika wpłynęło z Prokuratury Rejonowej w (...) zawiadomienie o przestępstwie.
- 18.07.2024 r. Naczelnik pismem nr (...) przekazał zawiadomienie do dalszego

przewodzenia Naczelnikowi Opolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Opolu,
zawiadamiając jednocześnie o tym Prokuraturę Rejonową w (...).

4. RMW (...)

- 12.07.2024 r. do Naczelnika wpłynęło zawiadomienie o przestępstwie od osoby fizycznej.
- 26.07.2024 r. Naczelnik pismem nr (...) przekazał zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w (...). W uzasadnieniu wskazał, że zawiadomienie złożone przez osobę podającą fikcyjny adres dotyczy podmiotów znajdujących się we właściwości Prokuratury Rejonowej w (...).

Naczelnik nie powiadomił zawiadamiającego o przekazaniu zawiadomienia zgodnie z właściwością, ponieważ osoba, która złożyła zawiadomienie podała w nim fikcyjne dane adresowe.

Ustalenia

W zakresie prawidłowości i terminowości reakcji na zawiadomienia o przestępstwie stwierdzono uchybienia polegające na:

- wskazaniu możliwości przedłużania terminu, o którym mowa w art. 307 k.p.k. (pismo Naczelnika z 23.05.2025 r. str. 2);
- użyciu sformułowania o treści: „O terminie odmowy lub wszczęcia postępowania przygotowawczego zostanie Pan powiadomiony odrębnym pismem”, podczas gdy organ powinien zawiadamiać o wszczęciu bądź odmowie wszczęcia postępowania, a nie o terminie odmowy lub wszczęcia (RMW (...));
- późnym wydaniu zawiadomień o wszczęciu dochodzenia dla zawiadamiającego, tj. po 33 i 60 dniach po wydaniu postanowienia o wszczęciu postępowania, co stwierdzono w 2 sprawach (RKS (...), RKS (...));
- późnym wydaniem postanowień o odmowie wszczęcia dochodzenia co stwierdzono w dwóch sprawach, w terminie po 109 dniach (RSP (...)) i po 112 dniach (RKS(...));

Stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- niewykorzystaniu możliwości procesowych wynikających z art. 307 § 1 i § 3 k.p.k. (tj. wezwania zawiadamiającego do uzupełnienia danych ze zgłoszenia lub przesłuchania go na tą okoliczność), co pozwoliłoby dochować termin z art. 307 § 1 k.p.k. lub znacząco skrócić czas wydania postanowienia w sprawie bądź nadania jej właściwego biegu (RMW (...));
- późnym wydaniu postanowienia o wszczęciu dochodzenia bądź odmowie wszczęcia dochodzenia, tj. po 31 do 140 dniach od wypływu zawiadomienia o przestępstwie:
 - czym naruszono art. 305 § 1 k.p.k. – w 1 sprawie (RKS (...)) - 140 dni); czym naruszono art. 307 § 1 k.p.k. – w 5 sprawach (RSP (....)) - 31 dni, RSP (...) i RSP (...) - 39 dni, RSP (...) - 109 dni, RKS (...) – 122 dni);

- nie dość wnikliwej analizie zgłoszenia zawiadamiającego, co skutkowało nie wszczęciem w terminie dochodzenia w zakresie czynu polegającego na niezłożeniu sprawozdań rocznych za lata 2021 i 2022 – w 1 sprawie (RKS (...));

niezawiadomieniu zgodnie z art. 305 § 4 k.p.k. zawiadamiającego o wszczęciu dochodzenia, co stwierdzono w 2 sprawach (RKS (...), RSP (...)).

Ocena

Działania Drugiego Urzędu Skarbowego w Opolu w badanym zakresie należało ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami.

I. Zalecenia

Zalecenia/ Wnioski pokontrolne

Przedstawiając ustalenia kontroli, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Opolu poleca:

1. Nie stosować w praktyce rozwiązania z wyjaśnień (pismo Naczelnika z 23.05.2025 r.) o możliwości przedłużania terminu, o którym mowa w art. 307 k.p.k.
2. Informować bez zbędnej zwłoki zawiadamiających o podjętych w sprawie rozstrzygnięciach.
3. Wykorzystywać wszystkie możliwości procesowe, które pozwolą dochować termin z art. 307 § 1 k.p.k. lub znacząco skrócić czas wydania postanowienia w sprawie bądź czas nadania jej właściwego biegu.
4. Terminowo wydawać postanowienia o wszczęciu dochodzenia bądź odmowie wszczęcia dochodzenia, zgodnie z art. 305 § 1 i art. 307 § 1 k.p.k.
5. Wnikliwie analizować zgłoszenia zawiadamiającego, aby wszczynać dochodzenia bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie wskazanym w art. 307 § 1 k.p.k.
6. Zawiadamiać zgodnie z art. 305 § 4 k.p.k. zawiadamiającego o wszczęciu dochodzenia.
7. Bezzwłocznie przekazywać zawiadomienia o przestępstwie zgodnie z właściwością.

W nawiązaniu do przedstawionych ustaleń Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Opolu prosi o przedłożenie w terminie miesięcznym od daty otrzymania tego sprawozdania z kontroli informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

V. Pozostałe informacje

Zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej, Kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko; nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

Sprawozdanie z kontroli zostało sporządzone w jednym egzemplarzu.

Zgodnie z § 26 Zasad przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych woj. opolskiego oraz Opolskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Opolu, kierownik jednostki kontrolowanej ma

obowiązek, w terminie nie wcześniej niż po upływie 8 miesięcy i nie później niż przed upływem 9 miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego lub sprawozdania z kontroli poinformowania kierownika jednostki kontrolującej o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Opolu

Agnieszka Maśnik

(kwalifikowany podpis elektroniczny)